

HØJESTERETS DOM

afsagt mandag den 21. juni 2021

Sag 117/2020

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Esben Roslev, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Holbæk den 5. juli 2019 (60-1935/2019) og af Østre Landsrets 21. afdeling den 14. maj 2020 (S-2492-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Hanne Schmidt, Jens Kruse Mikkelsen, Lars Apostoli og Rikke Foersom.

Påstande

Dommen er anket af tiltalte, T, med påstand om frifindelse i forhold 3 og formildelse af den idømte straf.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse.

Supplerende sagsfremstilling

T er yderligere straffet ved Retten i Holbæks dom af 5. august 2020 med en bøde på 1.000 kr. for overtrædelse af straffuldbyrdslovens § 110 b, stk. 1 (udeblivelse fra afsoning).

Det er oplyst, at den straf, der er idømt ved landsrettens dom i den foreliggende sag, er afsonet sammen med de tidligere straffe idømt ved Retten i Holbæks dom af 23. oktober 2019 og Vestre Landsrets anke dom af 18. november 2019, der begge er omtalt i landsrettens dom.

Anbringender

T har anført navnlig, at hændelsesforløbet i forhold 3 ikke udgør vold i straffelovens forstand.

Det er almindeligt anerkendt, at simpel vold i straffelovens forstand kan afgrænses ”nedad” i forhold til legemspåvirkninger, der ikke kan karakteriseres som legemsangreb i straffelovens forstand. Der må, som anført i litteraturen, kræves et ikke ubetydeligt indgreb mod en andens legeme. Det viser retspraksis også, jf. bl.a. UfR 2006.2687 H om spyt i ansigtet, UfR 1997.10 V om kast med snavset vand og senest Højesterets dom af 5. maj 2021 (sag 14/2021) om kast med vand mod kroppen.

I den foreliggende sag er der tale om en meget begrænset mængde rent vand. Påvirkningen af forurettede og handlingen i øvrigt var ikke nedværdigende eller lignende, og handlingens karakter kan ikke medføre, at den gribes af begrebet ”vold” i straffelovens forstand. Hun har derfor ikke i forhold 3 gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Efter det beskrevne hændelsesforløb har hun heller ikke haft det fornødne fortsæt. Forholdet må karakteriseres som hændeligt eller uagtsomt.

Hvis der sker frifindelse i forhold 3, skal den idømte straf formildes. Selv hvis hun findes skyldig i forhold 3, bør der ske formildelse under hensyn til den ringe grad af fortsæt, den begrænsede skadevirkning og den idømte disciplinærstraf (i form af strafcelle), som hun allerede har udstået.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at Ts handling i forhold 3 må anses for at være vold omfattet af straffelovens § 119, stk. 1.

I retspraksis er angreb med væske i flere tilfælde anset for vold, jf. bl.a. UfR 2006.2687 H om spyt i ansigtet og UfR 1993.753 H om overhældning med øl. Dette er også forudsat i Højesterets dom af 5. maj 2021.

Efter landsrettens bevisresultat i forhold 3 er der tale om en ikke uvæsentlig mængde vand, der blev kastet med en vis kraft, og som ramte fængselsbetjenten i ansigtet og på skjorten. Dette må karakteriseres som vold.

Beskyttelseshensynene bag straffelovens § 119, stk. 1, tilsiger, at personer, som det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, ydes en særlig beskyttelse mod fysiske, verbale eller andre angreb mod deres person, der er egnet til at påvirke deres udførelse af tjenesten. Dette taler for, at kast med vand eller andre væsker mod disse personers ansigt henføres under straffelovens § 119, stk. 1, som vold eller trussel om vold.

Ts handling i forhold 3 må subsidiært anses for en ringeagtsytring omfattet af straffelovens § 121.

Højesteret kan ikke efterprøve den konkret foretagne bevisbedømmelse vedrørende skyldspørgsmålet. Landsretten har ikke anvendt forsætsbegrebet forkert, og de faktiske omstændigheder, som er lagt til grund af landsretten, kan begrunde, at der foreligger forsæt.

Straffen bør skærpes til en tillægsstraf på fængsel i 3-4 måneder under hensyn til, at forholdene er begået under afsoning, til hendes mange forstraffe for ligeartet kriminalitet og til det hurtige recidiv.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstillinger

T er i landsretten fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den 1. januar 2019 under afsoning i Jyderup Fængsel at have kastet indholdet af et plastikkrus med vand på en fængselsbetjent, der blev våd i ansigtet og på skjorten (forhold 3). Hun er endvidere fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, og § 121 ved den 29. november 2018 under afsoning i Jyderup Fængsel at have fremsat trusler og fornærmelser mod en fængselsbetjent (forhold 1) og overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer ved den 27. december 2018 at have besiddet 5,5 gram hashmix til eget brug i sin celle i Jyderup Fængsel (forhold 2). Landsretten fastsatte straffen, der er en tillægsstraf, til fængsel i 60 dage.

Hovedspørgsmålet for Højesteret er, om landsretten med rette har henført forhold 3 under straffelovens § 119, stk. 1. Sagen angår derudover Ts forsæt i forhold 3 og strafudmålingen.

Straffelovens § 119, stk. 1, og forsætsvurderingen

Efter straffelovens § 119, stk. 1, straffes bl.a. den, som øver vold eller truer med at øve vold mod nogen, som det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv.

Bestemmelsen indebærer et særligt strafferetligt værn for de pågældende personer og omfatter ikke kun vold som nævnt i straffelovens § 244, stk. 1, 1. led, men også anden form for legemsangreb som nævnt i stk. 1, 2. led, jf. Højesterets dom af 18. februar 2021 (UfR 2021.2003). Som anført i denne dom finder § 244, stk. 1, 2. led, om den der ”på anden måde angriber en andens legeme”, efter forarbejderne bl.a. anvendelse på legemsangreb, der består i fremkaldelse af ildebefindende og lignende, og som ligger på kanten af eller uden for den sprogligt naturlige forståelse af udtrykket ”øver vold”.

Højesteret har i dom af 5. maj 2021 (sag 14/2021) udtalt, at det må bero på en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder, om det at kaste, sprøjte mv. vand på en person i offentlig tjeneste eller hverv indebærer et legemsangreb, der er omfattet af straffelovens § 119, stk. 1. I vurderingen må bl.a. indgå mængden af vand, som forurettede rammes af, hvor det rammer, og om der er tale om rent vand. I den pågældende sag henførte Højesteret forholdet under straffelovens § 121 om ringeagtsytringer og lagde i den forbindelse bl.a. vægt på, at vandet ramte på kroppen og ikke i ansigtet.

I den foreliggende sag har landsretten bevismæssigt lagt til grund, at T kastede indholdet af et plastikkrus med vand over sin skulder, således at vandet ramte fængselsbetjenten, der blev våd i ansigtet og på skjorten. Landsretten har endvidere lagt til grund, at T kastede den ikke uvæsentlige mængde vand med en vis kraft. Efter landsrettens bevisresultat finder Højesteret, at forholdet må anses for et legemsangreb omfattet af straffelovens § 119, stk. 1.

Højesteret kan ikke prøve landsrettens bevisbedømmelse, og det tiltrædes, at de faktiske omstændigheder, som er lagt til grund af landsretten, kan begrunde, at der foreligger forsæt.

Højesteret tiltræder herefter, at T i forhold 3 er dømt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Strafudmåling

Højesteret finder ikke anledning til at skærpe straffen på fængsel i 60 dage.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 14. maj 2020 af Østre Landsrets 21. afdeling
(landsdommerne Henrik Gam, Karen Hald, og Jesper Stage Thusholt (kst.) med domsmænd).

21. afd. nr. S-2492-19:

Anklagemyndigheden

mod

T

(cpr.nr. ...)

(advokat Esben Roslev, besk.)

Holbæk Rets dom af 5. juli 2019 (60-1935/2019) er anket af T med principal påstand om frifindelse i forhold 1-2 og stadfæstelse i forhold 3, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med den i byretten rejste tiltale samt skærpeelse.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet forklaring af tiltalte og supplerende forklaring af vidnerne, fængselsbetjent A, fængselsbetjent C og fængselsbetjent B.

Tiltalte har forklaret om forhold 1 blandt andet, at hun godt husker den pågældende dag. Det er ikke rigtigt, at hun kaldte A de ord, som er anført i den rejste tiltale. Hun har dog mumlet de pågældende ord, men på et tidspunkt, hvor hun sad bag en lukket dør i isolation og ikke troede, at A kunne høre det.

Hun blev sat i isolation med den begrundelse, at hun havde været provokerende i sin attitude. Hun var ikke enig i dette og blev vred og ked af det. I sådanne situationer bliver hun

selvdestruktiv og udadreagerende. Hun havde knækket sin insulinstav og ringede derfor efter hjælp. Hun sagde til A, at hun troede, at A ikke ville være enig i, at tiltalte var sat i isolation. Så blev døren lukket, og tiltalte sagde de pågældende ord for sig selv. Der gik nok et halvt til et helt minut, fra døren lukkede, til tiltalte udtalte ordene.

Om forhold 2 har tiltalte forklaret navnlig, at hun samlede på dåser og opbevarede knækkede cigaretter i en af dem. Der var tobak i den dåse, der blev fundet, men ikke hashmix. Hun ryger af og til hash.

Om forhold 3 har tiltalte forklaret navnlig, at hun tydeligt husker episoden. Der var ikke tale om en kop, men et hvidt plastikkrus. Det er rigtigt, at hun kastede vandet, fordi hun var frustreret over B's måde at håndtere medicinudlevering på. B er kendt som den onde vagt, og tiltalte henvendte sig derfor til C for at få bekræftet, at hun skulle have sin morgenmedicin. Det var nytårsdag, og hun var stået senere op og havde derfor ikke fået sin medicin. Da vagterne ikke ville ringe til vagtlægen, opgav tiltalte at få medicinen og smed i frustration med vandet. Hun var ikke klar over, at hun ramte B, men hun så bagefter, at B havde vand i hovedet. Kruset var vel fyldt ca. fem centimeter op. Vandet var til brug for hendes medicin. Man tager selv vand med til medicinuddeling. Hun kastede ikke med vandet for at ramme B.

Vidnet fængselsbetjent A har supplerende om forhold 1 forklaret blandt andet, at døren var helt lukket, da tiltalte begyndte at råbe de ord, der er omfattet af tiltalen. Vidnet var slet ikke i tvivl om, at ordene var henvendt til hende. Før vidnet lukkede døren, havde tiltalte og vidnet talt sammen. Ordene omfattet af tiltalen faldt, lige da døren var blevet lukket. Vidnet stod ikke længe foran døren, men det er sædvane at blive stående et øjeblik for at høre, om det hele bliver smadret inde i cellen. Desuden henvendte en anden indsat sig til hende. Da tiltalte efterfølgende blev ført forbi vidnet for at komme i observationscellen, havde hun imod reglementet ikke håndjern på. Vidnet følte det som meget truende ord, både at tiltalte havde dræbt for mindre, og at hun ville komme og kneppe vidnet. Vidnet kendte ikke tiltalte så godt på daværende tidspunkt, men vidnet havde fra andre hørt ting om tiltalte. Hvis det var sket i dag, ville vidnet have kendt tiltalte bedre.

Vidnet fængselsbetjent C har supplerende om forhold 1 forklaret blandt andet, at tiltaltes udtalelser klart var henvendt til A og ikke blot henvendt til tiltalte selv bag den lukkede dør.

Døren var lukket og låst, da ordene blev sagt. Årsagen til, at A og vidnet blev på stedet, efter at døren var lukket, var for at sikre sig, at der ikke skete yderligere. Ordene kom i samme sekund, som døren var lukket.

For så vidt angår forhold 2 har vidnet supplerende forklaret, at hun på grund af lugten kan afvise, at der kun var tobak i dåsen. Hun ved ikke, om lugten kunne skyldes, at der tidligere havde været hash i den. Indholdet bliver altid undersøgt, inden det bliver destrueret. Det bliver ikke sendt til undersøgelse, men undersøgt i fængslet.

For så vidt angår forhold 3 har vidnet supplerende forklaret, at tiltalte kastede med en mængde vand, der svarer til, hvad der kan være i et hvidt plastikkrus, der er næsten fyldt. Tiltalte kastede med vandet lige efter, at hun havde udvist truende adfærd, og lige idet fængselsbetjent B fulgte tiltalte ud af kontoret. Vidnet så ikke selve kastet. Tiltalte havde haft et hvidt plastikkrus med for at kunne tage sin medicin.

Vidnet fængselsbetjent B har supplerende forklaret blandt andet, at hun helt sikkert mener, at vandet blev kastet for at ramme vidnet. Tiltalte var meget vred. Det var ikke et uheld, at vandet ramte vidnet. Vidnet havde ikke sagt til tiltalte, at hun gik med til opholdsstuen, men tiltalte ved godt, at der skal en fængselsbetjent med, for at tiltalte kan komme ind på opholdsstuen. Vidnet husker ikke, om tiltalte vendte sig om, idet hun kastede.

Personlige oplysninger

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret blandt andet, at beskrivelsen gengivet i den retspsykiatriske erklæring af 8. august 2018, der er indhentet til brug for dommen af 20. august 2018, i grove træk er korrekt. Hun afsoner for tiden i Y Fængsel. Det er uafklaret, hvor hun endelig skal afsone. Hun har afsonet fuld tid den 30. juli 2020. Ingen har lyst til at modtage hende til afsoning, og ingen kan finde ud af, hvad hun fejler. Hun mener selv, at hun hører til på en psykiatrisk afdeling, for hun har det ikke godt. Hun modtager ingen psykiatrisk behandling.

Ud over det i byrettens dom anførte er tiltalte yderligere straffet ved:

Retten i Horsens dom af 31. januar 2019 med fængsel i 3 måneder for to overtrædelser af straffelovens § 119, stk. 1. Vestre Landsret har ved ankedom af 18. november 2019 stadfæstet såvel domfældelsen som strafudmålingen.

Retten i Holbæks dom af 23. oktober 2019 med fængsel i 4 måneder for tre overtrædelser af straffelovens § 119, stk. 1.

Landsrettens begrundelse og resultat

For så vidt angår forhold 1 finder fem voterende, at tiltalte også efter bevisførelsen for landsretten og af de grunde, der er anført i dommen, er skyldig efter anklageskriftet.

En voterende stemmer for at frifinde tiltalte for dette forhold, idet det ikke med den for domfældelse i en straffesag fornødne sikkerhed findes bevist, at tiltalte er skyldig i den rejste tiltale.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet, jf. retsplejelovens § 216, stk. 1.

For så vidt angår forhold 2 tiltræder samtlige dommere af de grunde, der er anført af byrettens flertal, at tiltalte er fundet skyldig efter anklageskriftet.

For så vidt angår forhold 3 udtaler fem voterende:

Det er ubestridt, at tiltalte kastede indholdet af et plastikkrus med vand over sin skulder, således at vandet ramte dels forurettede, der blev våd i ansigtet og på skjorten, dels ind i kontoret bagved. Vi lægger til grund, at tiltalte kastede den ikke uvæsentlige mængde vand med en vis kraft, og at hun da vidste, at forurettede befandt sig lige bag hende. På denne baggrund finder vi, at tiltalte – idet hun kastede – i hvert fald indså, at forurettede kunne blive ramt, og forholdt sig accepterende til denne mulighed. Herefter stemmer vi for at ændre byrettens dom således, at tiltalte findes skyldig i den rejste tiltale i forhold 3.

En voterende finder det ikke med den for domfældelse i en straffesag fornødne sikkerhed bevist, at tiltalte er skyldig i den rejste tiltale, og stemmer derfor for at stadfæste byrettens frifindelse i forhold 3.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet, jf. retsplejelovens § 216, stk. 1.

Tiltalte findes således samlet skyldig efter den rejste tiltale i alle tre forhold.

Straffen, der ud over de af byretten anførte bestemmelser tillige udmåles i medfør af straffelovens § 89, findes passende at kunne forhøjes til fængsel i 60 dage.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod T ændres, således at tiltalte straffes med en tillægsstraf af fængsel i 60 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 5. juli 2019

Rettens nr. 60-1935/2019

Politiets nr. 1200-70308-00156-18

Anklagemyndigheden mod

T

cpr-nummer ...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 12. juni 2019.

T er tiltalt for overtrædelse af

1.

straffelovens § 119, stk. 1 og § 121, ved den 29. november 2018 ca. kl. 18.25 som afsoner i X Fængsel, ..., at have overfaldet fængselsbetjent A med medarbejder ID ... med trussel om vold og hån, skældsord eller anden fornærmelig tiltale, idet tiltalte udtalte: "A din møgluder, jeg kommer og knepper dig. Bare vent, jeg knepper dig, vent og se", eller lignende.

2.

lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bilag liste A nr. 1, ved den 27. december 2018 i sin celle i X Fængsel, ..., at have været i besiddelse af 5,5 gram hashmix til eget brug.

3.

straffelovens § 119, stk. 1, ved den 1. januar 2019 mellem kl. 20.00 og kl. 21.00 som afsoner i X Fængsel, ... at have overfaldet fængselsbetjent B med medarbejder ID ... med vold, idet tiltalte kastede en kop vand i ansigtet på hende.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.
Der er på vegne af tiltalte nedlagt påstand om frifindelse.

Sagen er fremmet i tiltaltes fravær i medfør af retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 4.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af vidnerne fængselsbetjent A, fængselsbetjent C og fængselsbetjent B.

Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Der har været dokumenteret fra kosterrapport af 1. februar 2019 vedrørende 5,5 gram hashmix.

Tiltalte er tidligere straffet, blandt andet

- ved udeblivelsesdom af 8. marts 2012 med bøde 2.600 kr. for overtrædelse af bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, samt lov om jernbanevirksomhed m.v. § 22, stk. 1, jf. § 5, jf. § 21, stk. 1,
- ved dom af 16. maj 2017 med fængsel i 4 måneder med betingelser indtil den 7. september 2017 for overtrædelse af straffelovens § 244, § 119, stk. 1, og § 276 til dels jf. § 89,
- ved dom af 29. august 2017 med fængsel i 5 måneder med betingelser indtil den 2. februar 2018 for overtrædelse af straffelovens § 266 og § 119, stk. 1. Fællesstraf med den betingede dom af 16. maj 2017. Dato for endelig dom er den 14. december 2017,
- ved dom af 7. september 2017 med fængsel i 6 måneder, betinget med en prøvetid på 2 år for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, og § 291, stk. 1. Fællesstraf med den betingede dom af 16. maj 2017. Anket den 29. november 2017.
- ved ankedom af 2. februar 2018 med betinget fængsel i 7 måneder for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, og § 291, stk. 1. Prøvetid 2 år fra den 7. september 2017. Fællesstraf med den betingede dom af 29. august 2017.
- ved dom af 20. august 2018 med fængsel i 1 år for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, § 266, § 287, stk. 1, jf. § 276 og § 291, stk. 1. Fællesstraf med den betingede dom af 2. februar 2018

Retten's begrundelse og afgørelse

Forhold 1

Efter den sikre og troværdige forklaring fra fængselsbetjent A, der understøttes af forklaringen fra fængselsbetjent C, er det bevist, at tiltalte er skyldig.

Forhold 2

2 voterende udtaler:

Efter den sikre og troværdige forklaring fra fængselsbetjent C, der understøttes af oplysningerne i kosterrapport af 1. februar 2019, er det bevist, at tiltalte er skyldig.

1 voterende udtaler:

Det er ikke tilstrækkeligt godtgjort, at det fundne materiale er hashmix. Derfor bør tiltalte frifindes.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet, således at tiltalte findes skyldig.

Forhold 3

Retten lægger efter fængselsbetjent B's forklaring til grund, at tiltalte kastede en kop vand mod hende, således at vandet ramte hende i venstre side af ansigtet og på venstre side af kroppen. Der var tale om en mellemstørrelse kop med rent vand. Det var svært at sige, om koppen var helt eller halvt fyldt.

Retten finder, at der herved ikke er tale om vold som omhandlet i straffelovens § 119, stk. 1, hvorfor tiltalte frifindes i dette forhold.

Straffen fastsættes til fængsel i 40 dage, jf. straffelovens § 119, stk. 1, og § 121, samt lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bilag 1, liste A, nr. 1.

Retten har lagt vægt på forholdenes karakter og tiltaltes mange forstraffe for tilsvarende kriminalitet.

Thi kendes for ret:

Tiltalte skal straffes med fængsel i 40 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.